

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

8. E[r]utis in Lusit. humilitas, & caritas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

omnia precatus, ab se illum quàm humanissimè dimisit. Ille post mutuos sociorum amplexus, quibus haud minorem beatæ fortis inuidiam, quàm sui desiderium relinquebat; postque amantissimi parentis Ignatij postremam adprecationem, statim profectus est, sed tradito prius, in manus Lainij quod asseruatur apud nos hæctenus, suæ de futuro Generali Præposito sententiæ, & constitutionibus conceptæ in hanc formã autographo. [Quantum ad se spectabat, probari sibi Constitutiones & regulas quas cum Ignatio Socij stabilirent, pollicerique sanctè illarum obseruationem: Eligi ab se in Societatis Præpositum P. Ignatium, & si quid humanitùs vetuisset, Petrum Fabrum: Tria se Deo, Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ religiosa vota in Societate Iesu nuncupare, vim suam tunc omnem habitura, cum primum suprema auctoritas Religionis formant Societati induisset.] Quod sexto post mense confectum est.

8. Roma Vlissiponem terrestri itinere mense tertio attigit, virtutis quàmque transisset, clara vestigia imprimens, secum præter se nihil tulit; interpolata qua tegebatur tunica, & pressio sub axilla Breviatio diues, quam Apostolicæ paupertatis constantiam, etiam apud Indos perpetuam tenuit, nisi cum inter Ethnicos cogebatur sacram ad celebrandum supellectilem circumferre. Sibi quidem ad iter, uti & cæteri, ab Legati ministris, equum habuit singularem; sed eum fecit omnibus communem, nam si cui peior obrigerat, huic de suo meliori gratificabatur, gaudens tum alios commodè equitare, tum ipse pedes ire, & variandi itineris specie, bonam partem diei pedes incedere. Iam in hospitij vnus omnibus præsto esse, etiam famulis, quorum aut dormientium obibat vices; aut laborantium ministeria iuuabat. Equos stabulo, pabulo, in aditu curare; in discessu parare ac sternere; si cui comitum (quod magno in numero frequens) in diuersorio locus venisset incommodus, vrgere etiam atque etiam precibus, ut sibi daro succederet; ipse vel reiectio in lecto somnũ, vel nuda in humo capere. Erat verò is paucarum horarum, omniumque postremus decumbere solitus, primus omnium cui vigilare ac surgere, ad commodandam famulis operam; & precum statarum pretiosa pensa Deo exsoluenda. Quod enim Romã discedens statuerat, nullum sibi diem abiturum cuius non certas cogitandis æternis horas impenderet, hoc lege constanti, religiosè semper retinuit; tametsi dempto quod dabat famularibus operis, & breuissima quieti spatio; totus de cætero cum Deo esset à quo nec illum defatigatio, nec strepitus comitum, nec importunitas locorum auertebat, tanto in eum pondere ferebatur. Tunc autem potissimum, cum peruagaretur animo Indias, raptusque in illas ardore vehementi, quotidie millies earum salutem immolabat sese. Ab hac tamen dulci cogitationum imagine, ac sensu, distrahebant illum subinde comites, quibus nullam erat ad mulcenda diuturni itineris rædia leuamen, P. Francisci consuetudine, verbisque iucundius. Erat enim eius comitas mira, & amabilitas, semperque alacris, & vna, nec sibi vnquam dissimilis: affabilitas vero nullo discrimine adeo facilis, ut si omnium foret conditione

8.
Hæctenus in Lusit.
humilitas, &
caritas.

seruus, natura germanus. Nihil fecius tam æquabiliter hæc moderabatur ut illa eius modestia, & perpes cum Deo familiaritas, tantum apud omnes conciliarent illi venerationis, quantum humanitas benevolentia. Inii-
ciebatur itaque non raro ab socijs de re quapiam grata sermo, ipseque in illum haud ægrè descendebat, ut ex obuiio illo atque fortuito, sensim dis-
simulato gradu ad grauiora conscenderet, ipsaque medullas animæ subit-
tura, ut erat ab Ignatio edoctus; promouebatque tam longè a cepto colloquia, ut vespere demum dies solidi notarentur in diuinis traducti,
sed audientium tam insigni ac præsentis bono, ut subsistere interdum fur-
tim cogere in casa quapiam viæ iuncta, ad excipiendam confessionem alicuius, conscientia lanienam ferre vltèrius non valentis, eaque obita comites consequi.

9
Laureto, &
Bononia
transitus.

9. Laureto dum transit, quid illic octiduo egerit; quid Bononia paulò post, cum Cardinali Bonifacio Ferrerio Inurensi Episcopo, ex eo gratiùs quàm ex me lector intelliget. Eius itaque litteras bona fide Latine referam, quod sum etiam deinceps vbi res tulerit factururus, ut hinc & certius historia pondus, & legentibus pietas accedat. Ait igitur pridie Calendas Aprilis anno 1540. ad Ignatium Bononiã scribens. [Vnas à te accipi litteras ipso Paschæ die, cum fasciculo ad Legatum, quanta id animi voluptate, solus mihi conscius est Deus; nunc postquam, nisi per litteras, ut puto, non sumus hic inuicem denudè visuri, sed illic facie ad faciem, cum multis mutuisque complexibus, superest hæc breui quod viuimus, per litteras sapius nobiscum versemur. Ad quidem pro virili mea ut a te iustus sum præstabo, particulatim, & distinctè, ut fert epistolæ natura perscribens omnia. Cum Cardinali Inurensi, uti mandaueras, egi placidè valdeque per orium; accepit ille me perhumaniter, largèque detulit, quicquid foret in sua potestate: digredientem ab se bonus senex me suo complexu dignatus est, ego manum venerabundus osculo libaui, sed iam in medio congressu prouolutus in genua, illam Societatis nomine fueram osculatus: humanitatem Legati erga me nec possim assequi scribendo, nec scio què ferre valeam, nisi mihi certò prælagiat animus, luturum me illam inter Indos haud minori pretio quàm vità. Dominica in Palmis in augustissimo Sacello virginis Lauretanæ, Sacra confessionis, & Eucharistia obitit cum tota familia me sacris coram operante, quod octavo post die Christi resurgenti à nobis iteratum.] Porro quam memorat Cardinalis benevolentiam non ab eo solum, sed ab vniuersa promeritus est Franciscus Bononia, exinde illi iam tum maximè addicta cum sanctis laboribus ex ea quæ fuerat, totam mutarat in aliam. Igitur vbi re scium est illac eum transire, ad visendum illam complures adiere, utque commodius ad animi sui consolationem eius industria uti possent, ex hospicio Legati, eum ad se transtulit Canonieus Casalinus, vbi concurrentium pietati cum esset dies angustior, negare noctes non poterat, audiendis confitentibus, & impertiendis diuino epulo: proficiscentem ingenti numero, multis milliaribus deduxere, multis cum lacrimis, quod eius in perpetuum